

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

Географічний факультет

Кафедра географії України

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник декана
з навчальної роботи

Володимир ПАСЬКО
28 серпня 2023 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«КОНФЛІКТИ ТА РИЗИКИ В РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНІЙ
ДІЯЛЬНОСТІ»**

галузь знань
спеціальність
освітній рівень
освітня програма
вид дисципліни

10 Природничі науки
106 – Географія
Магістр
Географія рекреації та туризму
вибіркова

Форма навчання **денна**

Навчальний рік **2023 /2024**

Семестр **3**

Кількість кредитів ECTS **4**

Мова викладання, навчання
та оцінювання **українська**

Форма заключного контролю **залік**

Викладач: **Дем'яненко Світлана Олександрівна**, кандидат географічних наук,
доцент кафедри географії України

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (ПІБ) (дата) «__» _____ 20__ р.

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (ПІБ) (дата) «__» _____ 20__ р.

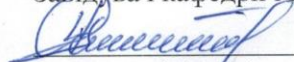
КИЇВ – 2023

Розробник(и): *Дем'яненко Світлана Олександрівна*, кандидат географічних наук,
доцент кафедри географії України

ЗАТВЕРДЖЕНО

« 25 » серпня 2023 р.

Завідувач кафедри географії України

 доц. Сергій УЛІГАНЕЦЬ
(підпис)

Протокол № 1 від « 25 » серпня 2023 р.

Схвалено науково - методичною комісією географічного факультету

Протокол № 6 від « 28 » серпня 2023 р.

Голова науково-методичної комісії (Наталія КОРОГОДА.)
(підпис)

« 28 » серпня 2023 р.

ВСТУП

1. Мета дисципліни –полягає у засвоєнні теоретичних та надбанні практичних навичок з вивчення конфліктів та ризиків в рекреаційно-туристичній діяльності.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни (за наявності):

1. Успішне опанування курсів: Міжнародне співробітництво в сфері рекреації та туризму, Управління розвитком рекреації та туризму: територіальне планування, рекреаційний благоустрій та зонінг, Географічні основи сталого розвитку: збалансована рекреація та туризм, Рекреаційна географія: парадигми та вектори розвитку, Теорія та практика розвитку курортів: географічні передумови, просторова організація, Міжнародне співробітництво в сфері рекреації та туризму

2. Знання і розуміння фахової географічної предметної області і професії.

3. Анотація навчальної дисципліни: дана навчальна дисципліна присвячена вивченню основних концепцій та підходів до дослідження конфліктів та ризиків в рекреаційно-туристичній діяльності, а також причин їх виникнення, функцій, особливостей, показників, а також шляхів вирішення та запобігання.

4. Завдання (навчальні цілі):

Завдання дисципліни «Конфлікти та ризики в рекреаційно-туристичній діяльності» полягають у наданні студентам загальних та фахових компетентностей, передбачених освітньою програмою «Географія рекреації та туризм», зокрема:

ЗК 1. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК 5. Здатність здійснювати фахову оцінку програм, стратегій і планів розвитку територій, процесів глобалізації, регіоналізації та урбанізації, проводити їхню геоекологічну та суспільногеографічну експертизу й моніторинг, зокрема, в галузі рекреації та туризму, рекреаційного природокористування

Зокрема, вивчення дисципліни полягає у наданні студентам: глибоких теоретичних знань щодо дослідження якості життя населення: а саме знання основних термінів та понять, теоретичних положень дослідження; законодавчої бази, основних концепцій та підходів до дослідження якості життя населення, методики обчислення та показників якості життя населення в Україні та світі.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.	Знати:			
1.1	Основні підходи до вивчення конфліктів та ризиків в туризмі теоретичні положення дослідження, поняття та терміни	<i>Лекції, семінари, самостійна робота</i>	<i>Поточний контроль, Контрольні роботи</i>	<i>До 50</i>
1.2	Класифікацію конфліктів та ризиків, функції, причини та фактори	<i>Лекції, семінари, самостійна робота</i>		
1.3	Методи дослідження конфліктів та ризиків в туризмі, способи та методи мінімізації ризиків та конфліктів	<i>Лекції, семінари, самостійна робота</i>		
1.4	Рівні прояву конфліктів в туризмі та шляхи вирішення конфліктів Правила запобігання конфліктів в туризмі та їх попередження	<i>Лекції, семінари, самостійна робота</i>		
2.	Вміти			
2.1	Аналізувати інформацію щодо причин та факторів виникнення конфліктів та ризиків в туризмі	<i>семінари, самостійна робота</i>	<i>Поточний контроль, Доповіді на семінарах</i>	<i>до 30</i>
2.2	Досліджувати особливості прояву конфліктів в туризмі та шляхи їх вирішення	<i>семінари, самостійна робота</i>	<i>Поточний контроль, Доповіді на семінарах</i>	
3.	Комунікація			
3.1	Демонструвати використання інформаційних і комунікативних технологій при вирішенні та розв'язанні важливих практичних задач з дисципліни	<i>семінари, самостійна робота</i>	<i>Поточний контроль, Доповіді на семінарах, Доповіді та презентації</i>	<i>До 10</i>
4.	Автономність та відповідальність			
4.1.	Демонструвати здатність до самостійного опрацювання різних джерел географічної інформації під час підготовки до семінарських занять та виконанні практичних робіт	<i>семінари, самостійна робота</i>	<i>Контрольні роботи, Доповіді на семінарах, доповіді та презентації, Залік</i>	<i>До 10</i>

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Програмні результати навчання (назва)	Результати навчання дисципліни (код)							
	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	3.1	4.1
P03. Вільно спілкуватися та представляти власний інтелектуальний доробок фахівцям та не фахівцям, знати та вміти застосовувати інформаційно-комунікаційні технології, та вільно спілкуватися із професійних і наукових питань українською та будь-якою іншою іноземною мовами, усно й письмово.					+	+	+	+
P04. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань, розроблення нових методів і процедур в географії та міждисциплінарних контекстах, зокрема, в галузі рекреації та туризму, рекреаційного природокористування.					+	+	+	+
P05. Вміти виявляти, ставити та розв'язувати науково-прикладні проблеми, здійснювати критичну оцінку ухвалених рішень.	+	+	+	+			+	+
P07. Володіти фахово-орієнтованими знаннями та навичками, брати участь у розробленні програм та стратегій міського та регіонального розвитку, плануванні територій різного ієрархічного рівня та вміти застосовувати фахово-орієнтовані знання у професійній освітній діяльності.					+	+	+	
P15. Самостійно оцінювати ключові тренди розвитку природно- і суспільно-географічних процесів для формування нових напрямів наукових досліджень, зокрема, в галузі рекреації та туризму, рекреаційного природокористування.							+	+

7. Схема формування оцінки: рівень досягнення всіх запланованих результатів навчання визначається за результатами опитування, усних презентацій на семінарських заняттях, виконання самостійних робіт (есе, реферат тощо), зокрема виконання індивідуального проекту.

Питома вага результатів навчання у підсумковій оцінці за умови її опанування на належному рівні така:

результати навчання – **1 (знання)** – до 50%;

результати навчання – **2 (вміння)** - до 30%;

результати навчання – **3 (комунікація)** - до 10%;

результати навчання – **4 (автономність та відповідальність)** - до 10%

7.1 Форми оцінювання студентів:

Заняття проводяться у вигляді лекцій та семінарських занять. Завершується дисципліна заліком.

Семестрове оцінювання: кількість балів, що студент отримує протягом семестру є сумою балів, що були отримані при оцінюванні виконаних контрольних та самостійних робіт (есе, реферат, проектне завдання тощо), опитуванні, усних презентацій на семінарських заняттях та виконанні індивідуального проекту.

Організація оцінювання: Доповіді та презентації виконаних самостійних робіт захищаються по виконанню, відповідно до графіка проведення семінарських занять. За

роботи, подані пізніше зазначеного терміну, оцінка складає 50% від максимальної кількості балів.

Захист індивідуального проекту виконується на останніх парах. За особливих умов індивідуальний проект може стати складовою залікової роботи, захист його відбувається під час заліку.

Студенти, що виконали під час семестру менше ніж 60% передбачених програмою завдань, виконують контрольну роботу, яка проводиться у тестовій формі.

Оцінювання за формами контролю:

	<i>Min. – 36 балів</i>	<i>Max. – 60 балів</i>
Опитування	«2» x 3 = 6	«2» x 5 = 10
Самостійні роботи	«2» x 5 = 10	«4» x 5 = 20
Усні презентації на семінарських заняттях	«4» x 5 = 20	«3» x 10 = 30
«1» мінімальна/максимальна оцінку, яку може отримати студент. 1 - мінімальна/максимальна залікова кількість робіт чи завдань.		

Умови допуску до заліку: рекомендований мінімум для допуску - 36 балів. Для студентів, які виконали 60% і менше поточних семестрових семінарських і самостійних завдань (усні презентації, есе, реферати тощо) і які упродовж семестру набрали сумарно меншу від 36 балів (*рекомендований мінімум*) кількість, обов'язковою умовою для отримання допуску до заліку є контрольна робота (тестові завдання) за питаннями пропущених чи недостатньо засвоєних тем, що проводиться наприкінці курсу (на останньому тижні навчання). Максимальна оцінка за КР не може перевищувати 25 балів.

Підсумкове оцінювання у формі заліку проводиться в письмовому форматі. Максимальна кількість балів під час заліку – 40, мінімальна кількість балів, що додаються до семестрових – 24 (*60% максимальної кількості балів, відведених на залік*).

При простому розрахунку отримаємо:

	Семестровий контроль	Залік	Підсумкова оцінка
<i>Мінімум</i>	36	24	60
Максимум	60	40	100

7.2. Шкала відповідності

Зараховано	60-100
Не зараховано	0-59

Загалом формування оцінки спирається на «Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (друга редакція), що введено в дію наказом ректора № 170-32 від 11 квітня 2022 року.

8. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план навчальної дисципліни

№ п/п	Назва лекції	лекції	семінари	с/р
Модуль 1.				
1	Тема 1. Поняття ризиків в туризмі, основні терміни. Підходи до вивчення	2	2	8
2	Тема 2. Класифікація ризиків, функції та фактори ризиків	3	2	10
3	Тема 3. Методи оцінки ризиків в туризмі. Якісна та кількісна оцінка	3	2	10
4	Тема 4. Способи та методи мінімізації ризиків в туризмі	3	-	8
5	Тема 5. Страхування як метод мінімізації ризику в туризмі	2	-	8
Модуль 2.				
6	Тема 5. Конфлікти в туризмі: визначення, риси, причини, особливості	2	2	10
7	Тема 6. Класифікація конфліктів в туризмі	3	2	10
8	Тема 7. Рівні прояву конфліктів в туризмі та шляхи вирішення конфлікт	3	2	10
9	Тема 8. Правила запобігання конфліктів в туризмі та їх попередження	3	-	8
	Всього	24	12	82

Загальний обсяг 120 год,

Лекції – 24 год.

Семінари – 12 год.

Самостійна робота – 82 год.

Консультації – 2 год.

9. Рекомендовані джерела:

1. Гуменюк В. В. Страхування діяльності туристичних підприємств / В. В. Гуменюк // Фінанси України. – 2012. – № 4. – С. 128-135.

2. Кіптенко В.К. Менеджмент туризму: підручник / В.К. Кіптенко. К.: Знання, 2010. 502 с.

3. Класифікація ризиків туристичного підприємства Н. В. Михайлова, В. В. Карцева// Економіка сфери сервісу, с 182-188 URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/72358.pdf>

4. Основи менеджменту та маркетингу в туризмі / Укладач: В. М. Стамат/Конспект лекцій для здобувачів вищої освіти ступеня «молодший бакалавр» спеціальності 242 Туризм денної форми навчання, Миколаїв 2021 – 202с. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/10586/1/osnovi-menedzhmentu-ta-marketingu-v-turizmi-mb-242.pdf>

5. Павленко М.О. Александрова М.М. Ризики туристичної діяльності URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/01/194.pdf>

6. Писаревський І. М. Управління ризиками : навч. посібник / І. М. Писаревський, О. Д. Стешенко. – Харків : ХНАМГ, 2008. – 124 с.
7. Ризик-менеджмент у туризмі : навч. посіб. для вищих навчальних закладів / І. М. Писаревський, О. Д. Стешенко ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 128 URL: <http://eprints.kname.edu.ua/48567/1/2015%20%D0%BF%D0%B5%D1%87.%2019%D0%9D%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%A0%D0%B8%D1%81%D0%BA%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%BC.pdf>
8. Тяжкова М./ Види ризиків в туристичному бізнесі// Туризм і культурна спадщина, Випуск 2 URL: https://infotour.in.ua/tour_risk.htm
9. Школа І. М. Розвиток туристичного бізнесу регіону : навч. посібник / [За ред. проф. І. М. Школи]. – Чернівці : ЧТЕІ КНТЕУ, 2012. – 680 с. URL: https://tourlib.net/books_ukr/shkola3-3.htm
10. Школа І.М. Менеджмент туристичної індустрії: Навчальний посібник / За ред. проф. І.М. Школи. Чернівці: ЧТЕІ КНТЕУ, 2003. 662 с.